

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 549. An & qualiter distractione pignoris extinguatur debitum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

bet debitori suo creditor, apud se retinere non solvendo, id licet; quin & potest uti compensatione proprie tali occultus debitor debitoris sui; cum in hoc nullum officium publicum exerceat, sed solum se defendat, aut utatur jure suo. Nihilominus quid in hoc puncto sentiant alii, num nec interpellato debitor, nec Judice pro debito, ubi potuit interpellari, aut sine gravi molestia vel damno obtineri debitum istiusmodi occulta compensatione facta propria autoritate peccetur contra Justitiam, & teneatur ad restitutionem accipiens, quod negat Molin. *d. 690. n. 1.* vel etiam nullatenus peccetur graviter, quod docet Dian. & durum existimat Villalob. *Tom. 2. tr. 11. du. 2. n. 7.* de hoc inquam vide de Lugo. *d. 16. n. 91.* qui etiam hoc ipsum distinguit, censetque non esse peccatum grave, si quis accipiat rem suam, quæ adhuc ad suum dominium spectat; vel etiam si eam accipiat in æquivalente, ut pecuniam pro pecunia debita, vinum pro vino; secus, si accipiat rem alterius. V. g. equum vel vas pretiosum pro pecunia debita; cum vel sic cogeretur equum suum vendere, quod onus vendendi illi sine necessitate imponi nequit, quin peccetur contra Justitiam commutativam.

3. Resp. tertio: ubi debitum liquidum & moraliter certum, ita ut non sufficiat esse dubium aut merè probabile (de quo tamen vide de Lugo. *d. 16. n. 94.* fusè agentem) & aliunde nihil obstat, potest is, cui debetur, si desperet se illud amicabiliter à debitor vel Judicis officio recepturum absque gravi suo in commodo & jactura, vel rei familiaris propria, vel amicitia magni à se habitæ debitum illud, aut tantundem, quantum valet, secretò subripiendo, aut, si rem illius aliquam apud se habet, reinendo & consumendo recuperare. Quia talis subreptio & retentio in eo casu est proprii juris defensio, & injuriæ illatæ propulsatio, licitumque est jure naturali & gentium ex rebus debitoris sibi satisfacere, ubi nullà alià viâ solutionem obtinere potest. Et ita cum communi docent Less. *L. 2. c. 12. n. 57.* Pet. Nav. *de rest. L. 3. c. 1. n. 344.* Castrop. *l. c. n. 6.* Menoch. *de arb. cent. 6. cas. 516.* citatis innumeris aliis. Procedereque id ipsum, etiam si ex acceptatione illa occulta rei debitoris aliud ei damnum sequeretur, tradit de Lugo. *d. 16. n. 87.* eò quòd creditor citatur suo jure accipiendo tantum, quantum ei debetur, non intendendo illud damnum. Facienda autem est hæc occulta compensatio in re ejusdem speciei cum ea, quæ debetur, quòd ad fieri potest. Molin. *Rebell. Pet. Nav. Dian. apud de Lugo. n. 92.* iis inharerem, contra Sylvium. Si autem id fieri non possit, posse fieri in qualibet re alia nullo servato ordine inter res; modo tamen semper fiat, quantum potest cum minore damno debitoris, ait de Lugo. *l. c.* quem vide. Possit etiam fieri hæc occultam compensationem in debito nondum existente, sed futuro, ita ut quis nunc sibi compensare possit, quod Titio debebit post mensem, tenent Tanner. & Dian. apud de Lugo. *num. 93.* quod is censet non improbabile quòd ad forum internum, modò serventur hæc binæ conditiones. Prima, ut si quid interea damni acciderit debitori ex carentia rei suæ sive in lucro cessante, sive in damno emergente, aut fructibus illius, id totum debeat creditor ex principali sibi debito detrudere, aut debitori restituere. Altera, ut sit periculum morale, debitorem postmodum non solviturum. Item, si debitum in specie existet apud debitorem, posse creditorem habentem illius dominium in dicto casu, dum non suppetit alia via,

palàm, cum modestamine tamen inculpata tutelæ, è manibus ejus eripere, astruunt Less. *l. c. num. 65.* & Nav. *l. c. n. 368.* quibus consentire videtur Castrop. *l. c.* quia tunc creditor non videtur aggressor, sed defensor & redemptor rei propriæ. Secus secundum illos AA. est, si debitor sit solum personaliter talis; tunc enim non licet ei palàm eripere ejus bona, ut recuperet debita; quia tunc censetur aggressor; cum creditor nullum suum bonum defendat, sed alterius bona aggrediatur, ita Castrop. *l. c.* quem vide *n. 7.* Porro qualiter in specie famuli & similes servientes in casu in sufficientis præsentiæ mercedis uti possint occulta compensatione, vide tractatum fusè ab eodem Castrop. *l. c. n. 8.* Denique observandum hic, quod monent Abb. *in c. sicut. de jurejur. n. 15.* Molin. *d. 693.* Castrop. *l. c. n. 3.* & plerique alii AA. debere utentem occulta compensatione omni possibili modo invigilare, ne debitor aut hæres illius ipsi creditori ejusve hæredibus in scis jam factæ compensationis, denuo solvat, aut ex erronea conscientia omittendo solutionem, ad quam se obligatum adhuc putat, peccet, aut ne det scandalum, vel se ipsum infamet, ac tantquam rei alienæ detentor vel fur in foro externo puniatur. Unde etiam Less. *l. c. num. 57.* Nav. *in man. c. 17. n. 113.* censent, obligatum esse compensationem monere suum debitorem de jam facta compensatione, aut etiam fingendam ab eo condonationem, ut Molin. *l. c.* de Lugo. *de 7. c. 7. d. 16. n. 87.* de cætero facta legitime occulta compensatione statim acceptum transire in dominium creditoris, contra Medin. tenent Molin. *d. 691. num. 3.* de Lugo. *d. 16. num. 112.* eo ducto à posteriore argumento; quòd aliàs. Si illa postea fortuito periret apud compensantem, periret antiquo domino, & non compensanti, adeoque hic posset secundo sibi debitum compensare; quod nemo admittit. Aliud pro hoc argumentum à priore vide apud de Lugo. Sed nec posse debitorem rem illam postmodum inventam apud creditorem sibi vindicare, si ei constet de compensatione, docet Molin. & contra tenet de Lugo. *n. 113.* posse debitorem rem illam vindicare solvendo debitum alio modo; eò quòd creditor hoc solum pacto & sub ea limitatione videatur acquisivisse dominium illius rei, ut quoties debitor vellet debitum solvere, possit rem suam recuperare, cujus rationem vide apud eundem.

Quest. 549. An & qualiter distractione pignoris solvatur debitum.

Resp. Distractione pignoris debite facta extinguitur debitum extra dubium est; cum creditori propterea licita sit distractio pignoris, ut quantum ipsi debetur, recipiat. Muller. *in Struv. ad ff. de solut. ch. 77. lit. C.* dum autem tantum recipit, quantum debetur illi, extinctum est debitum. Dum autem creditor ex distractione pignoris secundum leges solemniter facta solidum, quod ei debetur, non accepit, manet ei actio ad assequendum reliquum; cum non id novum pignus accipiens non amittat actionem ad quantitatem debitam, in quam pignus non sufficit. *L. 28. ff. de reb. cred.* Similiter ubi pignus majoris fuit pretii, & debitum superaverit, manet debitori actio ad repetendum superfluum. *L. 3. c. de dist. pign.* vide de his plura ad *tit. de pignor.* ubi de dist. pignoris.

Quest. 550. An & qualiter debitum extinguatur obligationum confusione.

Resp. Per confusionem hæc extinguitur obligatio